

ชื่อเรื่อง การพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
ของครู ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์

ชื่อผู้วิจัย นายอาทิตย์ อารังชัยชนะ

หน่วยงาน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์

ปีที่พิมพ์ 2568

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

รายงานผลการพัฒนารูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น
ของครู ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
มัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์ครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ คือ 1) เพื่อศึกษาและยืนยัน
องค์ประกอบของการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้าง
ความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์
2) เพื่อสร้าง ตรวจสอบ ยืนยัน และประเมินรูปแบบของการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์ 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียนสังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์ 4) เพื่อประเมินประสิทธิภาพของรูปแบบการบริหารเพื่อ
พัฒนาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของ
นักเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย
ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน 17 คน รองผู้อำนวยการสถานศึกษา 24 คน ครูสังคมศึกษา 86 คน
และนักเรียน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย 1) แบบประเมินความเหมาะสมของ
องค์ประกอบการบริหาร และองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้
ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครู ในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน 2) แบบสอบถาม
สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์การบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูใน
การเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา
ประจำบึงขาคีรีขันธุ์ 3) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 4) แบบประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ/คู่มือการ
บริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมือง
รักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจำบึงขาคีรีขันธุ์ 5) แบบทดสอบ
ความรู้ความเข้าใจ ก่อน-หลัง การพัฒนาครูผู้สอนสังคมศึกษา เรื่อง การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์
ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน และของนักเรียน เรื่อง

ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 6) แบบประเมินพฤติกรรมการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูสังคมศึกษา 7) แบบสอบถามความพึงพอใจต่อการส่งเสริมครูผู้สอน เรื่อง การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ตามรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ 8) แบบประเมินความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน และ 9) แบบประเมินความเป็นไปได้ และประโยชน์ของรูปแบบของรูปแบบการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่น สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล เชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าดัชนีลำดับความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index : $PNI_{Modified}$) และค่าที่ (t-test) ส่วนข้อมูลเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) ผลการวิจัย พบว่า

1. ผลการศึกษาองค์ประกอบของการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครู: องค์ประกอบของการบริหาร มี 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การสร้างและจัดทำกลยุทธ์ 2) การกำหนดเป้าหมายทิศทาง 3) การสนับสนุนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ 4) การนิเทศ กำกับ ติดตาม กลยุทธ์ 5) การนำเสนอและสะท้อนผล

2. ผลการศึกษาองค์ประกอบของการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครู: การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครู 5 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) ด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะของครูผู้สอน 2) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 3) ด้านการจัดการเรียนการสอน 4) ด้านสื่อ และแหล่งเรียนรู้ และ 5) การวัดและประเมินผล

3. ผลการศึกษาสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ ความต้องการจำเป็นของการบริหารเพื่อส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์: ในภาพรวมพบว่า สภาพปัจจุบันอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ผลดัชนีจัดเรียงลำดับความต้องการจำเป็น ตามผลต่างค่าเฉลี่ยของสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เรียงตามลำดับจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ 1) การนิเทศ กำกับ ติดตามกลยุทธ์ (Supervise) 2) การสนับสนุนกลยุทธ์สู่การปฏิบัติ(Support) 3) การกำหนดเป้าหมายทิศทาง (Setting Goal) 4) การนำเสนอและสะท้อนผล (Show & Share) และ 5) การสร้างและจัดทำกลยุทธ์ (Strategy)

4. รูปแบบการบริหารเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ประจวบคีรีขันธ์: ประกอบด้วย 6 ส่วน ดังนี้ ส่วนที่ 1 หลักการแนวคิดของรูปแบบ ส่วนที่ 2 วัตถุประสงค์ ส่วนที่ 3 วิธีดำเนินการของรูปแบบ ประกอบด้วย หน่วยที่ 1 ด้านความรู้ ทักษะ และ คุณลักษณะของครูผู้สอน หน่วยที่ 2 ด้านการพัฒนาหลักสูตร หน่วยที่ 3 ด้านการจัดการเรียนการสอน หน่วยที่ 4 ด้านสื่อ และแหล่งเรียนรู้ และ หน่วยที่ 5 ด้านการวัดและประเมินผล ส่วนที่ 4 กลไกของรูปแบบ ส่วนที่ 5 การประเมินผล และ ส่วนที่ 6 เงื่อนไขความสำเร็จ

5. ผลการประเมินความเหมาะสมของรูปแบบ/คู่มือการบริหารเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของครูในการเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ : โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาตามส่วน พบว่าทุกส่วน มีผลการประเมินความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ผลการทดลองใช้รูปแบบ :

6.1 ครูสังคมศึกษามีความรู้ความเข้าใจเรื่อง การจัดการเรียนรู้ประวัติศาสตร์ท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างความเป็นพลเมืองรักถิ่นของนักเรียน หลังพัฒนาสูงกว่าก่อนพัฒนาย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6.2 ครูสังคมศึกษามีพฤติกรรมการสอนประวัติศาสตร์ท้องถิ่นในภาพรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

6.3 ครูสังคมศึกษามีความพึงพอใจต่อการพัฒนา ในภาพรวมในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านอยู่ในระดับมากที่สุด

6.4 นักเรียนมีความเป็นพลเมืองรักถิ่นในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า นักเรียนมีความรู้เรื่องความเป็นพลเมืองรักถิ่นอยู่ในระดับมากที่สุด มีความคิดเห็นและจิตสำนึกด้านความเป็นพลเมืองรักถิ่นอยู่ในระดับมาก และมีพฤติกรรม และการปฏิบัติตนด้านความเป็นพลเมืองรักถิ่นอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

6.5 นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเรื่อง ประวัติศาสตร์ท้องถิ่นจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ หลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

6.6 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ท้องถิ่นของนักเรียน พบว่า ส่วนใหญ่มีระดับผลการเรียนเท่ากับ 4 รองลงมา คือ ระดับผลการเรียนเท่ากับ 3 และ ระดับผลการเรียนเท่ากับ 2 ตามลำดับ

7. ผลการประเมินความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์ของรูปแบบ : ในภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ พบว่าทุกองค์ประกอบมีความเป็นไปได้และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด